

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XXXVI No. 22
Nobyembre 21, 2005
www.philippinerevolution.org

Editoryal

Pamatukan ang pagpamigos ni Arroyo sa midya

Wala untat ang pagtinguha ni Arroyo nga kontrolon ang tanan nga instrumen-to sang estado agud epektibo nga magamit ang mga ini sa pakusog kag pagpasunod sa pumuluyo kag pagpabilin sa kaugalingon sa pwesto. Kadungan sini, naglunsar siya sang engrande nga kampanya sang pagpaniplang agud hatagan-rason ang iya pagpadayon sa po-der kag maghimo sang laragway sang pag-uswag. Wala untat man ang iya mga pagtinguha agud ipa-kita nga mga demonyo ang tanan nga pwera kag sektor nga naga-batu sa iya pagginahum kag ha-tagan-rason ang paggamit sang pwera batuk sa ila. Para diri, gin-himo ni Arroyo ang tanan-pagpa-niplang, pagpamuwersa, pagpanu-hol kag pagpamahog-agud kontro-lon kag impluwensyahan ang mas-midya kag siguruhon nga ang magailig nga impormasyon halin diri amo lamang yadtong pabor sa iya.

Sa amo pa man, pila ka beses nga napaslawan si Arroyo nga kumbinsihon ang madamu nga re-porter, brodkaster kag kolumnista

nga magserbi sa iya mapaniplang nga kampanya sang pagpatahum ukon paghinago sang mga impor-masyon kag balita nga "nagamu-

sing" sa iya pagginahum. Sa pihak sang mga pamahug ni Arroyo, pa-dayon ang masmidya, ilabi na ang mga impluwensyado sang oposi-

***Mga tampok
sa isyu nga ini...***

**9 na sundalo patay,
20 pilason sa ambus sg
BHB sa Iloilo**

PAHINA 4

**Mga ebidensya batuk
kay Arroyo, ginpresen-
talr sa CCTA**

PAHINA 5

**Enrile, liwat manghalit
sa Samar**

PAHINA 11

syon, amo man ang kinaandan nga reporter kag brodkaster, sa pag-in-sister sa ila kahilwayan sa pagpahayag.

Sa pihak sang daku nga bahin sang masmidya ang kontrolado kag mabakal sang rehimeng Arroyo kag mga gaway sini, madaku-dako nga numero gihapon sang mga editor, kolumnista, brodkaster kag reporter ang nagabalibad magpasuhol kag mangin sunud-sunuran sa mga kagustuhan sang rehimen.

Labaw pa diri, sa pihak sang mga maniobra kag pamahug ni Arroyo, indi nahimo nga tabunan ang signipikanteng bahin nga nagatampok sa mga paghulag sang pumulyo batuk kay Arroyo kag nagabuyagyag sang nagkalain-lain nga kabutigan, kabulukan, korapsyon kag kalakasan sang nagaharing rehimen.

Patimaan sang iya desperasyon, ginagamit ni Arroyo ang pagpaning-al, mahigko nga taktika, pagpamahug tubtub sa paggamit sang pasistang pwersa sa masmidya.

Sadtong Nobyembre 10, daw idu-buang nga inatake ni Gloria Arroyo ang mga katapu sang masmidya sa sulod mismo sang ila lugar. Sa iya diskurso sa atubang

sang mga upisyal sang Kapisanan ng mga Brodkaster ng Pilipinas (KBP), kinastigo niya ang masmidya sa "negatibo nga pagreport bangud permi nagatampok ang mga balita nga nagbuyagyag sa kagaurukan, pagkabrutal kag pagkapapet sang iya rehimen kag nagahatag-tum-ok sa mga ginabuyagyag kag mga pagprotesta sang mga pwersang anti-Arroyo." Direkta niya nga ginaakusahan sang pagpagamit sa iya mga kaaway sa pulitika kag pagpakigbahin sa mga plano nga destabilisasyon.

Mabaskog nga ginpakamalaut ni Arroyo ang paghatag importansya kag pagkober sang masmidya sa paghiwat kag mga deliberasyon sang Citizens' Congress for Truth and Accountability (CCTA). Ang CCTA nagaserbi nga porum para sa pagbuyagyag sang mga ebidensya kag testimonya bahin sa korapsyon, pagdinaya sa eleksyon kag mga paglapas sang rehimeng Arroyo sa tawhanon-kinamatarung-nga wala mahatagan tion nga mapagguwa bangud sa pagbasura sadtong Septyembre sang kasong *impeachment* sa Kongreso. Sa pihak sang pag-akusar ni Arroyo sa CCTA bilang "kangaroo court"-isa ka pe-

ke nga korte na nagaakto kuno dungan nga tagaakusar, tagahusgar kag tagapanaog sang silut-padayon ini ginahatagan-atensyon, ginahatagan kredibilidad kag ginahatagan importansya sa mga pagbalita sa radyo, telebisyon, mga pahayagan kag sa internet.

Sa iya kaugot, kulang na lang tawgon niya nga mga terorista ang mga tawong-midya nga indi nagsunod sa iya kagustuhan. Ginbansagan niya ang mga ini nga "pabug-at sa demokrasya kag paguswag kag dahilan sang malubha nga balatian nga nagaputos sa bilog nga pungsod."

Ang mga atake nga ini pinakaulihi lang sa mga tuso nga plano kag tikang kag mahigko nga maniobra sang rehimeng Arroyo batuk sa masmidya. Bag-o sini, nabuyagyag ang isa ka "sikreto nga plano" sang Malakanyang nga arestuhon ang mga kilala nga reporter kag editor nga hayagan nagaatake sa iya di lehitimo nga rehimen. Igadungan tani niya ini sa pagdeklarar sang "state of emergency."

Sining nagligad naman nga bulan, sa isa ka tago nga pagpakigpulong, nag-arte nga nagpakitluoy si Arroyo sa mga reporter sa Malakanyang nga likawan na nila ang pagbalita sang mga kritisismo sa rehimen bangud ang mga ini "masakit" nga tirada sa iya pagkatawo. Tusong siya nga nagdrama agud pahumukon ang mga reporter didto nga madugay nagapakamalaut sa mga kabutigan sang iya mga tagapamababa kag sa gawisini nga basulon ang masmidya sa tanan nga "malain nga publisidad" nahanungod sa iya rehimen.

Kadungan sang labing ulihi nga mga maniobra ni Arroyo batuk sa midya, nagapadayon ang pagpang-ipit sa mga katapu sini nga nagabatu sa korapsyon kag kabulukan sang reaksyunaryong sistema sa pangkabilugan. Humalin

 <p>Taon XXXVI Blg. 22 Nobyembre 21, 2005</p> <p>Ang <i>Ang Bayan</i> ginabantala sa lengwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.</p> <p>Mahimo ini i-download halin sa <i>Philippine Revolution Web Central</i> nga makit-an sa:</p> <p>www.philippinerevolution.org</p> <p>Nagabaton ang <i>Ang Bayan</i> sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.</p> <p>Malab-ot kami paagi sa e-mail sa:</p> <p>angbayan@yahoo.com</p>	
<p>Kaundan</p>	
Editorial	1
Baraghal nga pagpamuwersa	3
Mga opensiba ng BHB	4
Militar, gin-ambus sa Iloilo	
Pagpanglambat sa Quezon	
Mga operasyong harasment	
21 armas, naagaw sa Mindanao	
Pagbista sa CCTA	5
Labing naipit si Arroyo	7
Pagpanghalit sg pasistang estado	8
EVAT kag nalansang na sweldo	9
Masaker sa Pasig	10
Enrile, manghalit sa Samar	11
Usi, ginsipa sa Samar	13
Balita	14
<p>Ang <i>Ang Bayan</i> ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas.</p>	

2000 lang, indi magnubo sa 25 nga myembro sang midya ang pinatay. Isa sa pinakaulihi ang pagpatay kay Ricardo Uy, isa ka progresibong brodkaster sa Sorsogon. (*Lantawon ang kaangot nga balita sa p.8*) Tuig-tuig, nagasaka ang ranggo sang Pilipinas sa mga pungsod nga pinakadelikado sa mga mamahayag. Sadtong nagligad nga tuig, pangaduha sa Iraq ang Pilipinas sa kadamuon sang mga mamahayag nga ginpatay dulot sang ila propesyon.

Tuman ka importante, ilabi na sa tunga sang masingki nga inaway pulitikal subong, ang kahilwayan kag ikasarang sang midya nga padayon mahatagan sang palaagyan kag mapalapnag sa pumuluyo ang mga kagarukan kag kainutilan sang rehimen kag sang bug-os nga reaksyunaryong sistema. Paagi sa midya, mapalab-ot sa pumuluyo ang importante nga impormasyon nga nagaapekto sa ila kabuhi kag pangabuhian. Ang impormasyon nga ini mahimo mangin basehan para sa pagtuon kag paghimo sang mga kolektibong desisyon nga yabi sa pagpasulong sang mga demokratikong proseso, pangkatilingban nga pagbag-o kag pati sa pagpasulong sang rebolusyon.

Sa sini, ang ano man nga pagpang-ipit ni Arroyo agud kugaon, kontrolon kag gamiton ang midya para sa kagalingon nga bentaha kinahanglan pamatukan indi lang sang mga myembro sang midya kundi sang demokratikong kahublagang masa kag sang pumuluyo. **AB**

Baraghal nga pagpamuwersa

Sadtong ulihi nga simana sang Oktubre, gintuyo ni Arroyo nga pwersahon ang ABS-CBN, isa sa pinakadaku nga kumpanya pangtelebisyon kag radyo, nga ginatag-iya han sang pamilya Lopez. Direkta nga gin-akusahan ni Arroyo ang kilala nga brodkaster nga si Julius Babao sang pagtago kag pagpiyan-sa kay Dawud Santos, nga suno sa militar isa ka terorista. Isa ini nga pagpang-ipit sa ABS-CBN nga samtang nagadugay nangin labing kritikal kay Arroyo. Ang amo nga pagangot kay Babao kag sa ABS-CBN sa kuno mga terorista nagapatimaan sang kahandaan ni Arroyo nga gamiton ang tanan nga gahum niya agud pasundon ang masmidya sa iya dikta.

Wala magluhod si Babao kag ang ABS-CBN. Sa pareho nga pulong sang KBP, pagkatapos gid sang pagbira ni Arroyo sa imahen sang mga mamamahayag bilang "bad boy" kag kasangkapan sa destabilisasyon, ginpakamalaut naman sang puno sang ABS-CBN nga si Eugenio Lopez III ang pagpang-ipit ni Arroyo sa masmidya kag ang pagsaysay niya sang mga wala-basehan nga akusasyon batuk sa masmidya. Ginkastigo ni Lopez ang pagdalahig ni Arroyo kay Babao kag ginsaysay ang resulta sang internal nga pag-imbestiga kag pagtuon sang ABS-CBN nga naglibre sa sala kay Babao kag nagbuyagyag sa kabutigan kag pagpangtiko sang AFP sa datos kag impormasyon agud ipiton si Babao.

Ang pagbalibad nga ini ni Lopez kag sang ABS-CBN nga magpa-idalum sa kontrol sang Malakan- yang amo ang salaming sang panindugan sang masmidya sa pangkabilugan. Padayon nga mapaslawan si Arroyo sa iya pagpamuwersa kag pagpasing-al sa masmidya. Nagmadinalag-on lang siya sa pag-

papalapad sang kubay sang mga pwersa nga nagabatu sa iya kag nagapalig-on sa determinasyon sang pumuluyong Pilipino nga waskon ang iya pagginahum.

Umulan man sang mga pakamaut halin sa mga organisasyon sang mamamahayag, mga demokratikong organisasyon, progresibong partido kag mga kaaway sa pulitika. Nagpakamalaut pati ang pila sa iya mga kapartido ni Arroyo kag tagapangapin niya sa midya.

Sini man nga Nobyembre, nagbuyagyag ang plano ang Malakan- yang nga magbubo sang minilyun- milyon halin sa kaban sang banwa agud iduso sa unahan ang mga isyu nga gusto niya patampukon kag manipulahon sang rehimen. Sa ngalan sang pagpalapnag kuno sang mga kinahanglanon na impormasyon bahin sa "bird flu", gin-arkilahan kag ginbayaran ni Arroyo sang P112 milyones ang isa ka daku nga dumuluong nga kumpanya nga espesyalista sa pagdisenyo sang pagpakigrelasyon sa publiko-ang McCann-Ericcson-agud hungod nga paibabawon ang bahin sa "bird flu" sa iban pa nga balita kag kadungan ilaragway si Arroyo nga may bala-tyagon sa pumuluyo kag may kagalingon nga pagdesisyon. Kaparte man ini sa tuso nga plano nga gamiton ang kaso sang pagpanglugo sang mga suldado nga Amerikano sa Subic, Olongapo para makaani sang matahum nga publikidad para kay Arroyo. Suno sa isa ka upisyal sang Malakanyang, daku ang kalipay ni Arroyo nga sa sulod sang pila ka adlaw tinabunan sang mga balita bahin sa "bird flu" kag sa pagpanglugo sa Subic ang mga iskandalo sang iya rehimen kag ma panawagan sang aksyong protesta para sa iya pagpanaog sa pwesto. **AB**

9 suldado patay, 20 pilason sa ambus sang BHB sa Iloilo

GIN-AMBUSAN sang mga Pulang hangaway sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) ang mga elemento sang 1st Scout Ranger Battalion (1st SRB) kag 47th IB sang Philippine Army sa Sityo Simabad, Mambiranan, Calinog, Iloilo sining Nobyembre 19. Suno sa mga inisyal nga balita-koresponsal, siyam ang kumpirmado nga patay kag 20 ang pilason sa mga tropa militar. Nakasakay ang mga suldado sa isa ka Elf nga trak kag isa ka siksabay kag nagapauli na halin sa pagpatrulya sang matabo ang ambus.

Pinalukpan anay nila ang eksplosibo ang mga kaaway. Naigo gilayon sang eksplosibo ang nauna nga Elf nga trak. Kadam-an sang mga kaswalti sang militar naghalin sa una nga bwelo sang atake sang BHB. Ugaling wala matamaan sang eksplosibo ang M-35 nga siksabay gani nakabatu pa ang mga ini. Naglawig sang isa ka oras ang pagbayluhanan sang mga lupok. Wala sang nareport nga kaswalti sa bahin

sang BHB samtang nadugangan pa sang duha ang napilasan nga mga suldado.

Ang duha ka kumpanya sang 1st SRB, nga ginapamunuan ni Lt. Col. Noel Buan, masobra isa ka bulan pa lang nga nadeploy sa Panay halin sa Central Visayas. Ang isa ka kumpanya sini yara sa Negros. (Madumduman nga Buan operatiba nga paniktik nga nabihag sang BHB sa Southern Tagalog sadtong 1999 kag ginhilway makaligad ang isa ka tuig. Gintalana sang AFP Visayas Central Command bilang "strike force" sang 3rd Infantry Division nga nagasakup sang Western kag Central Visayas ang yunit ni Buan.

Antes ini, duha ka suldado ang napatay kag duha ang napilasan sa separado nga operasyong harassment nga natigayon sang mga yunit sang BHB sa idalum sang Napoleon Tumagtang Command sa Southern Front sang Panay.

Sadtong Oktubre 10, isa ka suldado ang napatay kag isa ang napilasan sang palukpan sang BHB ang mga elemento sa 1st SRB kag Charlie Coy sang 47th IB sa Sityo Apong, Aningalan, San Remigio, Antique. Nagalaba kag nagapalaligo ang mga ini sa suba sang isnaypinon sila sang BHB.

Sadto naman nga Oktubre 7, ginharas sang isa pa nga yunit sang BHB ang isa ka platoon sang 31st Division Reconnaissance Coy (DRC) samtang nagakaon bahaw bandang alas-8 sa aga sa isa ka abandunadong payag sa Barangay Bagay, Igaras, Iloilo. Isa ang napatay kag tatlo ang napilasan sa mga kaaway. AB

21 armas naagaw sa Mindanao

BAYNTE uno ka armas ang nakumpiska sang mga Pulang hangaway sang BHB sa tatlo ka separado nga tatikal nga opensiba sa Southern Mindanao Region sining ikaduha nga simana sang Nobyembre.

Anum ka M16, lima ka nagkalain-lain nga klase sang malip-ot nga baril kag anum ka *ammunition vests* ang nakuha sa isa nga wala lupok nga reyde sang BHB sa kwartel sang Philippine National Police (PNP) sa Quezon, Bukidnon sadtong gab-i sang Nobyembre 11. Suno sa pahayag sang Merardo Arce Command (BHB-Southern Mindanao), ang tak-

tikal nga opensiba gintingub nga operasyon sang mga pwersa sang Front 53 kag Front 6.

Sa adlaw man nga ina, bandang alas-2 sang hapon, ginambusan sang BHB ang kaaway sa Sityo Balaganun, Barangay Managa, Dansalan, Davao del Sur. Duha ka riple nga M16 kag isa ka M14 ang naagaw halin sa duha ka napilasan nga elemento sang CAFGU kag isa ka regular nga suldado sang 57th IB nga nagsurender. Ginkilala ang nagsurender nga suldado nga si Dennis Capilio. Matapos hatagan sang pauna nga tambal sang mga

medik sang BHB ang duha ka elemento sang CAFGU, ginbuligan sila nga makasakay padulong sa pinakamalapit nga ospital. Ginpaupod sa ila si Capilio.

Antes ini, pito ka armas nga ginalakipan sang tatlo ka M16, isa ka M14, isa ka shotgun kag duha ka pistola ang nakumpiska sang BHB halin sa apat ka pulis sa isa ka wala lupok nga reyde sa detachment sang 110st Provincial Mobile Group sang Philippine National Police sa Barangay Magdum, Tagum City, Davao del Norte mga alas-10 sang gab-i sadtong Nobyembre 8. AB

Mga pulis, Gin-ambusan sa Quezon

ISA ka upisyal sang 415th Provincial Mobile Group sang PNP ang napatay kag tatlo ang napilasan sa pagpang-ambus sang BHB antes magtungang gab-sing Nobyembre 9 sa Barangay Lumingon, Tiaong, Quezon. Nakasakay sa isa ka *mobile patrol* ang anum ka pulis sang ambuson sila. Nabihag ang isa ka pulis pero wala magdugay nga ginhilway man ini sang mga Pulanga hangaway. Isa ka M16 kag isa ka pistola ang ila naagaw sa mga pulis.

Isa ka adlaw antes ang hitabo, duha ka suldado ang napilasan sa *command-detonated land mine* nga ginpalupok sang BHB sa Barangay Bataan, Sampaloc sa pareho nga prubinsya sadtong Nobyembre 18.

AB

Mga operasyon nga harasment

TATLO ka elemento sang kaaway ang napatay sa Nueva Ecija kag Sorsogon sining Oktubre kag Nobyembre. Isa naman ka pulis ang nakuhaan sang iya pistola sa Catanduanes.

Sa Nueva Ecija, napatay ang isa ka pulis samtang napilasan ang tatlo pa niya nga kaupdanan sang palukpan sang mga Pulang hangaway nga sakay sa isa ka dyip ang isa ka tsekpoynt sang PNP sa Barangay Sto. Cristo, Gapan sining Nobyembre 16.

Antes sini, hinaras sang isa ka tatlo-katawo nga tim sang mga gerilya sang BHB ang mga suldado sang Philippine Army nga nagaoperasyon sa Barangay Bigen, Bulan sadtong gab-i sang Oktubre 17. Duha ka suldado ang kumpirmadong napatay. Samtang, isa ka pulis sa Baras, Catanduanes ang nakumpsikahan sang BHB sang isa ka 9mm sadtong Oktubre 9.

AB

Mga ebidensya sang kagarukan, korapsyon kag kalakasan, ginpresentar sa CCTA

Sa pihak sang mga pagpanggamu kag pagpanabotahe kag padayon nga pagpanghikay sang Malakanyang, madinalag-on nga nahiwat ang mga pagbista sang Citizens' Congress for Truth and Accountability (CCTA) bahin sa mga rek-lamo batuk kay Gloria Arroyo. Gintambungan sang mas o menos 400 delegado ang mga pagbista sang CCTA sining Nobyembre 8, 9, 15 kag 16. Ginpamunuan ni anay Vice President Teofisto Guingona Jr. ang mga pagbista.

Napasaka sa CCTA ang mga kaso sang pagdinaya sa nagligad nga eleksyon, mga paglapas sa tawha-nong-kinamatarung kag korapsyon sang rehimeng Arroyo. Ang mga ini amo man ang kaundan sang kaso nga *impeachment* batuk kay Arroyo. Ginahatagan kahigayunan sang CCTA si Arroyo nga magdependa ugaling tuman kabastos nga gingisi-gisi sang isa ka upisyal sang Malakan-

yang ang pormal nga imbitasyon para diri.

Ang mga ebidensya kaangot sa mga kaso nga ini igasumiter kag ma-id-id nga analisisang sang CCTA, san-

dig sa mga basehan sa pagtimbang sang ebidensya nga ginasunod sang regular nga korte.

Pagkatapos sang pagbista, gin-lauman nga balayon sang CCTA ang

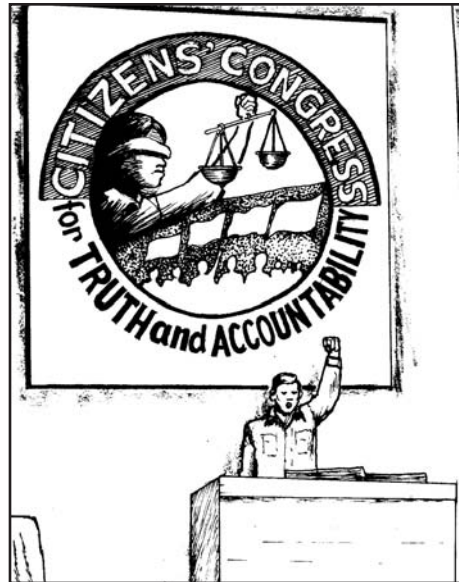
mga rekomendasyon kag panawagan para sa paghulag sang pumuluyong Pilipino. Ang pumuluyo na ang mag-ahusgar kay Arroyo kag magpapanalog sang nakaigo nga silut.

Malaparan nga pagdinaya sa eleksyon. Ginbuksan sadtong Nobyembre 8 sa UP Theater sa UP Diliman ang mga kaso sang pagdinaya sa eleksyon 2004. Nagpresentar sang madamu nga dokumento si anay Solicitor General Frank Chavez agud ipakita ang malaparan nga pagdinaya sang kampo ni Gloria Arroyo. Lakip sa mga lugar kon sa diin baraghal ini nga natabo amo ang sa Cebu, Bohol, Iloilo, Negros Occidental, Pampanga, Ilocos Sur kag Southern Leyte.

Lakip sa mga nagtestigo kaangot sini amo si Segundo Tabayoyong, hepe sang mga Documents Section sang National Bureau of Investigation nga nag-analisa sa nagkalainlain nga dokumento kaangot sang eleksyon. Ginsaysay ni Tabayoyong ang nakita niya nga mga patimaan nga dinuktor ang mga "*election return*."

Nag-atubang man ang tagapangulo sang Kilusang Magbubukid ng Pilipinas (KMP) nga si Danilo Ramos. Siling niya, gingamit sang kampo ni Arroyo ang pondo sang Ginintuang Ani (ang ginatawag nga "fertilizer funds") sa pagpangampanya para sa eleksyon. Suno kay Ramos, wala ni isa ka mangunguma nga katapu sang Kilusang Magbubukid ng Pilipinas ang nakabaton sang pondo ukon abono halin sa P1.828 bilyones nga ginpagguwa sang Department of Budget and Management sadtong 2004. Suno pa kay Ramos, ginpagguwa ang nasambit nga pondo sa panahon sang tig-alani, sang wala na sang kinahanglan ang mga mangunguma para sa abono.

Ginpaambit man ni Roberto Verzola, isa ka observer sang Namfrel kag eksperto sa kompyuter, ang nakwenta niya nga pagbuhis

sang apat ka milyon nga boto para tani sa kandidato nga si Fernando Poe Jr. pero gin-isip kay Arroyo.

Lapnagon nga mga paglapas sa tawhanong-kinamatarung. Ikaduha nga kaso nga ginpamatian sang CCTA amo ang malaparan nga paglapas sa tawhanong-kinamatarung sang rehimeng Arroyo. Suno kay Marie Hilao-Enriquez, pangkabilugang sekretaryo sang Human Rights Alliance-KARAPATAN, may 4,692 kaso sang mga paglapas humalin sang magpungko si Arroyo sadtong Enero 20, 2001 tubtub Septyembre 30, 2005. Gina-lakipan ini sang mga "pagpamatay, tuyo nga pagpatay, pwersahan nga pagkadula, pagpanortyur, iligal nga pagpang-aresto kag detensyon, wala pili nga pagpamaril, kag pwersahan nga ebakwesyon."

Sa partikular, 262,000 indibidwal kag 28,000 pamilya sa 460 komunidad na ang biktima sang nagingki nga militarisasyon, ilabi na sa Southern Tagalog, Eastern Visayas kag Southern Mindanao. Base sa listahan, nagaabot sa 410 ang mga pinatay, 153 ginkidnap, kag 21 boluntir sang mga organisasyon sang tawhanong-kinamatarung ang ginpatay. Ang ginatudlo nga may kahimuon sini amo ang mga elemento sang Armed Forces of the Philippines (AFP), Philippine National Police (PNP),

mga elemento sang CAFGU kag mga bayaran nga *vigilante*. Ginapamatud-an ini sang mga *fact sheet*, *affidavit*, mga sertipikasyon sang pagkamatay, mga report sang *medico-legal*, mga report sang *fact-finding mission*, kag mga *blotter* sang pulisya.

Ginpahayag man ni Cong. Satur Ocampo nga nagaabot na sa 80 lider kag katapu sang Bayan Muna ang biktima sang asasinasyon pulitikal. Ginainsister ni Ocampo nga ang pagpamatay sa mga lider kag katapu sang demokratiko kag progresibong organisasyon ginahimo sang AFP kag iban pa nga armadong gaway sang estado kag ginapamunuan mismo sang rehimeng Arroyo.

Nag-atubang man ang 14 anyos nga si Adelyn Albarillo, nga napulo ka tuig pa lang sang masaksihan niya ang wala-kaluoy nga pagpatay sang mga elemento sang 204th Brigade sang Philippine Army sa iya amay kag iloy sa San Teodoro, Mindoro Oriental. Ginsaysay man ni Christine Abalos sang Catbalogan, Samar ang pagkuot kag pagpatay sang militar sadtong Marso 28 sa iya amay nga si Patricio Abalos, lider sang lokal nga kooperatiba. Ginpalab-as man ni Rene Galang, pangulo sang United Luisita Workers Union, ang wala kaluoy nga pagbungkag kag pagpangluthang sang mga pwersa sang militar, pulisya kag gwardya sa kubay sang mga welgista sa Hacienda Luisita, Inc. sa Tarlac City sadtong Nobyembre 16, 2004. Pitong welgista ang namatay kag madamu ang napilasan sa maduguon nga dispersal.

Korapsyon kag iban pa nga kagarukan. Gin-ako man ni Corazon "Dinky" Soliman, anay sekretaryo sang Department of Social Work and Development (DSWD) nga nangin instrumento siya sa lapnagon nga pagdinayaay sadtong nagligad nga eleksyon. Ginbuyagyag niya nga nagpasugot ang kabinete sa elekto-

"CCTA...", *sundan sa pahina 7*

ral nga padihut ni Arroyo nga pagpanagtag sang limang milyones nga *card* sang Philippine Health Insurance (PhilHealth) nga may epektibidad nga isa ka tuig kag nagabalor sang P1,600 kada isa. Suno kay Soliman, siya mismo nagpanagtag sang 3,000 PhilHealth *card* sa Pangasinan, ang prubinsya ni Fernando Poe, Jr. Sa atubang sang CCTA, nangayo si Soliman sang pasaylo sa pumuluyong Pilipino bangud nangin kabahin siya sa pagtraidor sa pagsalig sang publiko.

Ginsaysay man ni Maita Santiago, pangkabilugang sekretaryo sang Migrante International, nga sadtong 2003, nagkita ang gubyrno sang P1, 237, 004 halin sa Welfare Fund Contribution sang mga Overseas Contract Workers kag P830, 299, 200 halin sa Medicare Fund sang OCW. Ginsaylo ang kwarta nga ini sa kuno "malaparan nga pag-ebakwet sang mga OCW sa Iraq" kag sa "Classroom Galing sa Mamamayang Pilipino sa Abroad" ukon CGMA. Base sa ginakaptan nga mga dokumento, gintumod man ni Santiago nga ang P530, 382, 446 ginsaylo halin sa Overseas Workers Welfare Administration's Medicare Fund pakadto sa PhilHealth Insurance Fund sadtong Pebrero 2, 2004.

Halos bilog na ang laragway halin sa sadto mga lapta-lapta nga ebidensya sang kagarukan kag katuntuhan sang gubyrnong Arroyo. Sa amo pa man, madamu pa ang gusto magtestigos. Agud hatagan sang dalan ini, nagtalana sang dugang nga adlaw sang pagbista sa Nobyembre 23. Ginalauman nga matalakay ang iban pa nga kaso sang katiwalian lakip ang kontrata sa Northrail Transit, Venable LLP kag iban pa. **AB**

Ipit ang rehimeng Arroyo

Padayon nga ginabunalan sang sunod-sunod nga krisis ang rehimeng Arroyo halin sa sulod kag guwa sang nagaharing sahi kag pati halin sa amo sini nga imperyalismong US.

Ginbuyagyag sang oposisyon sadtong una nga simana sang Nobyembre ang tatlo ka separado nga dokumento kon sa diin gintasa sang imperyalismong US ang subong nga sitwasyon sang pungsod kag pusisyon sang lokal nga papet sini. Suno sa mga ini, indi na epektibo si Arroyo bilang tagaamlig sang nagaharing sistema. Gin hikayan man sini ang ikasarang ni Arroyo bilang ekonomista dulot sang kainutilan niya nga lubaron ang krisis sa pinansya sang pungsod. Ginpakamalaut man sang US ang kabulukan sang rehimen nga ginpatampok sang wala-tuo nga mga kaso sang anomalya kag korapsyon.

Sa atubang sini, dali-dali nga ginpadala si sekretaryo sang Department of Foreign Affairs nga si Alberto Romulo agud pakalmahon ang iya mga amo, makignegosasyon agud palawigon pa siya sa pwesto kag magpangita sang pamaagi kag proseso sang pagpalagyo pananglitan masipa siya sa Malakanyang.

Kadungan sini, nagpreparar sang mga panagang nga tikang si Arroyo agud indi siya pwede traiduron sang mga pulitiko nga nagapostura iya mga alyado. Ginbuyagyag sang kampo ni Arroyo ang plano tani ni Ramos nga maglunsar sang kudeta sadtong Hunyo. Ginpaandaman ni Arroyo ang sin-o man nga nagaplano kakason siya sa pakusog nga paagi nga handa man siya nga baslan sila sang mas sobra pang kalakasan. Nagpalapta si National Security Adviser Norberto Gonzales sang mga sugilanon bahin sa kuno mga plano nga kudeta nga sadto ginatawag nila nga "Atake sa Septyembre." Ginhimo ini nga tapalan para sa nagkalain-lain nga mapiguson nga tikang batuk sa sin-o man nga nagapamatuk sa pagginahum ni Arroyo. Sang maglipas ang

Septyembre nga wala sang natabo, gingamit naman ni Arroyo si Sen. Miriam Santiago agud palaptahon nga magalunsar sang kudeta sa Disyembre si Ramos.

Sa atubang sang tanan nga ini, nagakadasma si Arroyo nga tabunan ang mga iskandalo nga nagaputos sa iya rehimen kag tapuson ang mga pagtinguha nga kalkalon ang mga kaso sang pagdinaya kag iban pa nga kagarukan sang iya paghinari. Sining Nobyembre gindeklarar niya nga "tapos na" ang "kontrobersya" nga ginbunga sang "Gloria-Garci tapes." Indi na pagtahuron sang iya rehimen ang mga ligal nga tikang agud buhion ang mga kaso sang pagdinaya nga nakaangkla sa mga teyp. Ginpamatud-an na kuno sang Kongreso ang pagkalehitimo sang pagpangalagad ni Arroyo sang ginbasura sang mga suluguon niya ang kasong *impeachment*. Sa amo man, ginpalig-on sang Korte Suprema ang pusisyon ni Arroyo bangud nagsantu ini sa mga resulta sang Presidential Electoral Board sang Kongreso. Wala man kuno magkalunsar sang dalagkuan nga rali ang oposisyon.

Pero ano man nga pagpamilit ni Arroyo, indi Senado, nagapadayon ang pagbuyagyag sang mga detalye nahanungod sa maanomalya nga paggamit nanday Arroyo para sa kampanya elektoral sag ginatus-ga-

"Ipit ...", sundan sa pahina 8

Pinakaulihi nga mga kaso sang pagpamatay

Pito nga progresibong lider sa Central Luzon, Bicol kag Eastern Visayas ang nagasulunod nga pinatay sining Nobyembre sang mga *death squad* nga ginapadalan sang militar. Nakit-an nga nakasulod sa mga sako sa Barangay Pinili, San Jose City, Nueva Ecija ang mag-tiayon nga Danila kag Maribel Supena, lunsay mga myembro sang Bayan Muna. Ginkuot sila sadtong Oktubre 26.

Ginpangluthang man sining Nobyembre 21 sa interseksyon sang Guagua kag Floridablanca si Rommel Arcilla, myembro sang Bagong Alyansang Makabayan.

Ginpatay sining Nobyembre 19 sa Barangay Lourdes Sur, Angeles

City si Errol "Reymund" Sending, organisador sang Kadamay kag myembro sang Bayan Muna. Lima ka bala ang nag-utas sa iya kabuhi.

Sa Sorsogon City, ginluthang sa atubang sang iya balay sining Nobyembre 18 si Ricardo Uy, upisyal sang Bayan Muna sa syudad. Gilayon nga namatay si Uy makaligad mag-angkon sang lima nga igo sang bala. Si Uy brodkaster man sa lokal nga istasyon sang radyo kag kilala nga nagapakamaut sa mga pagglapas sang militar sa tawhanong kinamatarung sa rehiyon.

Ginluthang man sining Nobyembre 15 sang tatlo ka lalaki nga

sakay sa motorsiklo si Bienvenido Bajado, tagapangulo sang Bayan Eastern Visayas anay *vice mayor* sang Maydulong, Eastern Samar. Antes ini, sadtong Nobyembre 7 ginbaril man sang duha ka lalaki si Jose Ducalang, *municipal coordinator* sang Bayan Muna sa Ormoc City kag empleyado sang lokal nga gubyerno sang syudad.

Sa pagkapatay sa mag-asawa nga Supena, nagaabot na sa 71 upisyal kag myembro sang Bayan Muna ang ginapamatay halin sang makapungko sa pwesto si Gloria Arroyo. Sa sulod lang sang tuig nga ini, nagaabot na sa 25 ang mga pinatay nga lider sang Bayan Muna. AB

"Ipit..." , halin sa pahina 8

tos milyones pisos nga pondo nga pangbakal tani sang subsidyo nga abono para sa mga mangunguma. Wala man ginahalugan sang Senado ang imbestigasyon sa mga anomalya kaangot sa pagpanagtag sang pondo sang PhilHealth para man sa eleksyon kag sang iligal nga paggamit sang rehimen sa P27 bilyones sa P35 bilyones nga kinawatan nga manggad ni Marcos nga dapat tani nakatago sa bangko. Ginpamatian man sang Senado ang mga testigos bahin sa mga pagpanuhol kag pagdinaya nga ginhimo ni Mike Arroyo sa Lanao sa panahon sang eleksyon.

Sa Kongreso, ginkastigo sa borador nga report sang lima ka komite nga nag-imbestigar sa "Hello Garci tapes" ang rehimeng Arroyo sa hungod nga pagtabon sini sa kamatuoran nahanugod sa iskandalo. Unod sang borador sa pihak sang kontrol sang Malakanyang sa mayorya sang Kongreso kag sa pihak man sang pagtinguha ni Arroyo kag sulugon niya nga bag-uhon ini

antes mangin pinal nga report. Amo na lang ang pagdali-dali sang kampo ni Arroyo nga tapnaon ang report bisan kon usisaon wala man ini sang ngipon bangud wala ini magtumod sang ano man nga salabton ni Arroyo sa layi sang tawgan niya si Commissioner Virgilio Garcillano sa kainiton sang pagisip sang boto sadtong eleksyon 2004.

Padayon ang mga panawagan kag paghulag sang nagkalain-lain nga sektor sang pumuluho para ihayag kag pasabton si Arroyo kag mga kahimbon niya sa dalagku nga krimen nila sa banwa. Pinakamatingkad diri sining ulihi nga mga si-mana ang ginahimo nga pagbista sang Citizens' Congress for Truth and Accountability (CCTA) nga ginbulos sang pumuluho sa malubong na nga *impeachment*. Hayagan sini nga ginahimutig ang pagbanta ni Arroyo nga pabay-an sang pumuluho nga malubong na lang sa limot ang mga kriminal nga salabton niya sa banwa. AB

Kalakasan sa Hacienda Luisita

NAPULOG isa nga residente sang Hacienda Luisita ang iligal nga gin-aresto sang mga tinawo ni Brig. Gen. Jovito Palparan sadtong Nobyembre 15, bisperas sang una nga anibersaryo sang masaker sang pito nga mamumugon kag mamumugon sa uma sa asyenda. Ginaresto sila sa Barangay Balite, Tarlac City.

Gin-akusahan ni Palparan ang mga gin-aresto, lakip ang isa ka 12-anyos nga bata, sang pagplano sang armado kag makahas nga operasyon batuk sa mga pwersa sang militar. Bangud wala sang kamatuoran ang mga akusasyon ni Palparan, napilitan siya nga gilayon hilwayon ang walo nga gindakup.

Ginpasakaan naman niya sang himu-himo nga kaso sang iligal nga paghupot sang mga baril ang nabilin nga tatlo.

EVAT kag ang nalansang nga sweldo

Doble nga bunal sa anakbalhas

Sa tuyo nga tiplangon ang pumuluyo kag buhusan sang malam-ig nga tubig ang ila nagasingkal nga kaakig dulot sang pagpatuman sang *expanded value added tax* (EVAT), nagpaku-no-kuno si Gloria Arroyo nga ginasuportahan niya ang paghimo nga layi sang matarung nga pagpataas sang sweldo sang mga mamumugon.

Nagpostura siya nga maki-mamumugon sa atubang sang EVAT sa ila pangabuhian. Duha ka beses niya ini nga ginsambit sining Nobyembre. Pero gilayon man niya ini nga ginbawi matapos magpabutyag sang pagpamatuk ang dalagku nga negosyante nga nagasuporta sa iya pagpabilin sa poder kag sa tanan nga iban pa niya nga polisiya sang wala anuman nga kwestyon. Suno sa tagapamaba ni Arroyo nagsalang ang masmidya kag ang publiko sa pag-intiende sa iya mga ginham-bal. Ang ginarekomendar lang niya kuno sa Kongreso amo ang pagpatud nga ginasunod ang nagaluntad nga mga layi sa pasweldo. Ginsuportahan ini sang mga pahayag nga nagasiling indi makapaayo sa pungsod ang pagpataas sang sweldo. Interes sang negosyo sangsa iya anakbalhas. Kakoros ang daku nga negosyante, ginadeklarar ni Arroyo nga indi napanahon ang pagpataas sang sweldo, pagatabugon lang sini ang mga dumuluong nga negosyante pagguwa sang pungsod kag, sandig sa pagtanya bilang ekonomista, makapalain pa gani sa mga mamumugon!

Nagpamahug ang dalagku nga kapitalista nga kadampig ni Arroyo nga maghimo sang malaparan nga paghalin sang mga mamumugon ang pagpataas sang ila suweldo.

Mabaskog ang pagpamatuk sang mga negosyante sa pagpasar sang layi nga *across-the-board* nga dugang nga sweldo. Mas pabor sila kon ipaagi sa mga *regional wage board* (RWB) ang halambalanon sang swel-

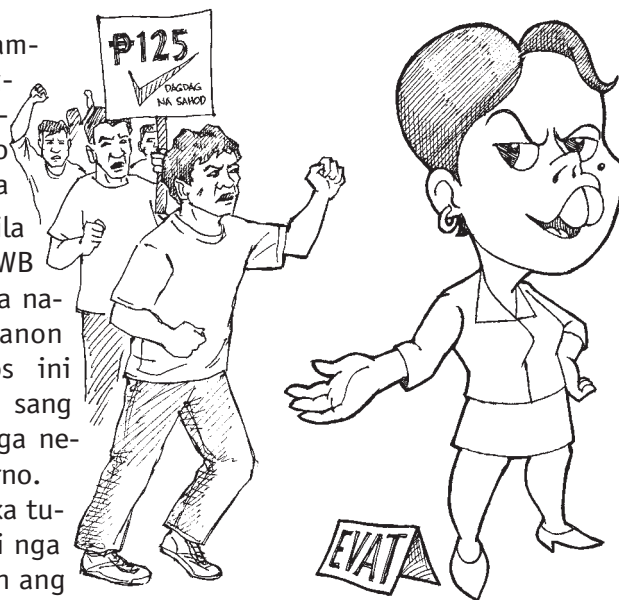
do bangud kontrolado nila ang mga ini. Ang mga RWB amo ang mga ahensya nga nagadesider sa halambalanon sang sweldo. Ginabug-os ini sang tigduha ka tiglawas sang mga dalag nga unyon, mga negosyante kag sang gubyerno.

Sa nagligad nga pila ka tuig, ang RWB ang nagerbi nga instrumento para pungan ang pagpasaka sang sweldo sang mga mamumugon. Sadtong Hunyo tubtub Hulyo, mapang-insulto nga ginmandu sang RWB ang P6 tubtub P25 nga dugang nga sweldo sa nagkalain-lain nga rehiyon sa atubang sang malaparan nga panawagan para sa P125 dugang sa kada adlaw nga minimum nga sweldo.

Labi nga mapang-insulto ang paltik nga tanyag ni Arroyo nga sa baylo pataason ang sweldo, ipaiway na lang sa pagbayad sang *withholding tax* ang mga mamumugon.

Nagatimbuok nga presyo, gagmay nga sweldo. Nakalansang sa subong sa P275 kada adlaw ang minimum nga sweldo sang mga mamumugon sa Metro Manila luwas sa P50 Cost of Living *allowance* nga indi ihatag ano man nga oras sa kagustuhan sang kapitalista base sa sari-sari nga palusot. Samtang, pinakamanubo ang minimum nga sweldo sa Autonomous Region in Muslim Mindanao nga nagaabot lang sa P180. Luwas sa tuman ka gamay sang minimum nga sweldo, kinaandan indi man ini ginasunod sang mga negosyante.

Magaisa ka dekada na nga ginapamilit sang mga mamumugon ang

P125 dugang sa ila sweldo kag sang mga empleyado sang gubyerno ang P3,000 dugang sa ila sweldo. Hindi makabulig ang sensilyo nga pagpataas sang sweldo sang mga mamumugon kag sweldo sang mga empleyado sa nagligad nga mga tuig sa madasig nga pagtimbuok sang presyo sang ma balaklon kag serbisyo, ilabi nga ginapatuman sining Nobyembre ang EVAT kag nakatalana pasakaan sa 12% ang buhis nga ini halin sa subong nga 10%. Sadtong Septyembre, mismo ang National Wages and Productivity Commission ang nagsiling ang isa ka anum katawong pamilya sa Metro Manila nagakinahanglan sang P681 kada adlaw para mabuhi sang disente.

Samtang, nagapadayon nga nagataas ang mga presyo sang mga sandigang balaklon kag sukot sa mga basehang serbisyo nga kinahanglan sang pumuluyo. Indi katingalahan nga dugang pa nga nagdamu ang nagaantos sang kaimulon. Suno sa pinakaulihi nga sarbey sang Pulse Asia, nagaguwa nga 75% sang mga Pilipino ang nagsiling imol sila ukon labi nga nagaimol.

AB

Sukot sa kuryente, liwat nga nagsaka

BUNGA sang pagpataw sang 10% Expanded Value Added Tax (EVAT) halin Nobyembre 1, daku ang ginsaka kag igasaka sang sukot sa kuryente. Magabayad sang dugang nga P108.35 sa bulan sang Nobyembre ang ginatantya nga 1.2 milyones nga konsyumer sang Manila Electric Co. Meralco) nga nagakonsumo sang 200 kilowatt-hours (kWh) kada bulan. Ginalakip nila ang 31.8% nga kabilugang isip sang kustomer sang Meralco sa Metro Manila kag mga karingod nga prubinsya. Kon sa una P1,554 ang ila ginabayaran, sa subong maabot na ini sa P1,662.35 (6.97% pasaka).

Samtang, magataas man sang P11.48 ang pagabayaran sang mga nagakonsumo sang 50 kWh (189.46 padulong P200.94) kag P41.13 naman para sa nagakonsumo sang 100 kWh (P1610.63 pakadto PP651.76). Liwat pa ini nga magahabok sa masunod nga serye sang pagsaka sang VAT halin sa 10% pakadto sa 12% nga nakatalana ipatuman sa pagsulod sang 2006.

Luwas pa sa pagtaas nga tuga sang EVAT, magabayad nang mas mahal ang mga konsyumer bangud sa pagsaka sang sukot sang Napocor. Plano nga manukot ang Napocor sa mga ginaspulayan sini sang kuryente sang dugang nga 45 sentimos kada kWh sa Luzon, 64 sentimos kada kWh sa Visayas kag 51 sentimo9s kada kWh sa Mindanao. Nagaabot sa P19 bilyones ang gusto makolekto sang Napocor halin sa mga konsyumer.

Pat-ud nga pumuluyo man ang magapas-an sang pagtaas sang sukot sang Napocor bangud ini ang nagaspulay sang kuryente sa Meralco kag iban pa nga kumpanya kag mga kooperatiba nga nagahatag sang kuryente sa mga balay kag empresa. AB

Masaker sa Pasig

Isa na nga pamatuod sa brutalidad kag pasismo sang estado ang nagmurahag sa publiko sang pangluthangon sang mga lemento sang Philippine National Police-Traffic Management Group (PNP-TMG) ang tatlo nga di armado nga lalaki sad-tong Nobyembre 7 sa Ortigas Avenue, Pasig City. Ang hitabo nakuhaan sang bidyo sang isa ka *cameraman* sang istasyon UNTV. Luwas sa *cameraman*, nasaksihan man sang isa ka anay meyor, mga tawo sa karsada kag drayber sang taksi.

Suno sa mga saksi, nauna anay nga ginlagas kag ginpalukpan sang mga pulis nga sakay sa isa ka *van* ang mga lalaki nga sakay sa isa ka kotse. Naapeke ang mga lalaki kag makaligad ang pila ka minutos nakita nga nagahapangon na sa sulod sang ila salakyan.

Ang masunod nga hitabo nakuhaan sang bidyo. Diri makit-an nga paisa-isa nga ginaluthang sang mga pulis ang tatlo nga lalaki nga nakahaplang sa sulod sang kotse. Sa isa ka parte sang bidyo makita nga daw nagahulag pa ang kamot kag ulo sang isa antes siya palukpan sang tinawo sang TMG. Makit-an sa bidyo nga wala sang kapot nga pusil ang mga lalaki. Gani labi nga indi mapatihan ang ginasiling sang pulisya nga ang mga biktima nagbatu. Ginadudahan man ang ginasiling nga nakuha ang mga plaka sang salakyan matapos makita sa bidyo nga may pulis nga akto may ginabutang sa likod sang salakyan.

Indi magkalaamo ang mga palusot sang mga puno sang PNP sa desperasyon nga takpan ang nagaluntad nga pagsulundan sa pagpakig-engkwentro. Pilit nila nga ginapagguwa nga armado ang tatlo nga lalaki kag sa aktwal nakigluthanganay pa kuno sa mga pulis.

Nagakadasma subong ang PNP kag matag-as nga upisyal sang rehimen nga takpan ang krimen sang mga pulis. Ginatuyo sang

PNP kag sang rehimen nga pungan ang imbestigasyon kag tabunan ang mga malahalang ebidensya nga makapamatuod nga masaker kag indi engkwentro ang natabo.

Ginainitan sang mga pulis ang mga nakasaksi kag ginapaandaman nga indi magtestigo. May gana pa ang PNP nga pahugon sang kaso nga *obstruction of justice* (pagpugong sa proseso sang hustisya) ang nakakuha kag nagpagguwa sang bidyo sang masaker bangud nagabalibad nga ihatag sa PNP ang orihinal nga teyp. Napilitan lang ang PNP nga maglunsar sang paltik nga imbestigasyon kag isuspinder ang mga imbolbado nga pulis makaligad nagbaskog ang pagpakamalaut sa nangin kondukta kag resulta sang ila pagpamaril.

Labaw nga kahayupan ang ginhimo nga masaker sang pulis sa tatlo ka akusado nga kriminal. Wala hawid-hawid nga ginlapakan sang mga pulis ang tanan nga ginakilala nga pagsulundan sa pagatubang sa mga suspek ukon bisan sa mga kriminal. Pila ka oras lang matapos ang insidente ginapabugal na ini ni Arroyo bilang isa sa mga kadalag-an sang iya programa batuk sa kriminalidad. Kag sa atubang sang madamu nga nagakastigo sa natabo, ginlibre sa sala kag ginhatagan-rason pa ang pagmasaker nga ginhimo sang mga pulis. AB

Enrile, liwat nagapanghalit sa kagulangan sang Samar

Hugot nga ginadumilian ang pagpang-utod sang kahoy sa Samar sa nagligad nga 16 ka tuig. Bunga ini sang malaparan nga pagpamamtuk sang pumuluyong Samareno sa pagpangtroso sa ila isla bangud sa sunod-sunod nga mga delubyo nga gindulot sang pagkakalbo sang ila kagulangan. Pero ang tanan nga ini magabag-o kon si Gloria Arroyo kag kahimbon sini nga si Sen. Juan Ponce Enrile ang masunod.

Nabuyagyag sadtong Agosto 16 nga ginhatagan sang gubyernong Arroyo sang pahanugot nga liwat makapang-utod kahoy ang San Jose Timber Corporation (SJTC) sa isla. Maathag nga wala sang liwan nga tuyo ang rehimeng Arroyo kundi nga bayluhan sang pangpulitika nga pabor si Sen. Enrile, tag-iya sang SJTC. Kabaylo ini sa pagkuha sang suportang ni Enrile sa atubang sang nagatuluhan nga iskandalo sang rehimeng Arroyo. Para gid lang makapabilin sa poder, sa isa ka pisok gintapos sang rehimen ang natipon nga kadalagan sang pumuluyo sa malaba nga paghimakas batuk sa pagpanamad sa kapalibutan. Liwat ginabutang sang rehimen sa katalagman sang mga delubyo ang isla.

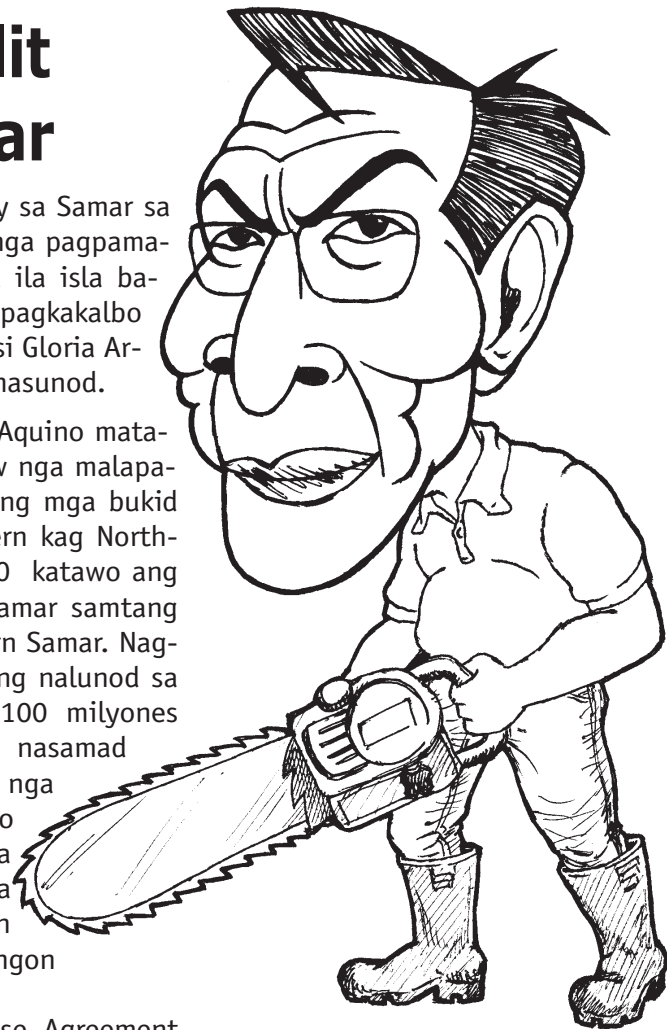
Ginapakita sang himbunanay Arroyo-Enrile ang kadalum kag sakup sang korapsyon sang rehimen kag wala pili nga paggamit sang tanan-daku nga kwarta, poderoso nga pusisyon, makailibog nga pribilehiyo kag matambok nga konsesyon-agud lang may mahabig kag manyutralisa bisan pa-isa-halin sa reaksyunaryong oposisyon sa desperadong handum nga magapabilin sa poder. Antes sini, nabukas na ni Arroyo ang malapad nga kabukiran kag kadutaan sang Samar sa nagkalain-lain nga dumuluong nga kumpanya sang pagmina.

Ang liwat nga pagpahanugot sa SJTC nga magtroso sa Samar pagbawi sa mandu batuk sa pagpangtroso nga ginpagguwa ni anay Pres. Corazon Aquino sadtong Pebrero 8,

1989. Ginhimo ini ni Aquino matapos ang lima ka adlaw nga malaparan nga pagtiphag sang mga bukid kag pagbaha sa Eastern kag Northern Samar. Masobra 80 katawo ang napatay sa Eastern Samar samtang 100 naman sa Northern Samar. Naglabot sa 33 banwa ang nalunod sa baha kag masobra P100 milyones ang balor sang mga nasamad nga tanum. Gilayon nga ginsundan ang delubyo sang mabaskog nga kagutumon bangud sa malaba nga panahon sang daku nga kakulangan sang pagkaon.

Ang Timber License Agreement (TLA) sang SJTC nagasakup sa 95,770 ektaryas nga ara sa tunga sang 333,000 ektaryas nga Samar Island Nature Park (SINP). Kabahin sang erya nga ginhatag sang Department of Environment and Natural Resources (DENR) sa SJTC ara sa sulod sang reserbang kagulangan. Diri makit-an ang solo nga nabilin nga manggaranon nga kagulangan sa isla. Nagasakup ang kagulangan nga ini sa tatlo ka prubinsya sang Samar, Northern Samar kag Eastern Samar. Diri man makit-an ang madamu nga ginakatagman madula nga kasapatan kag tanom. Si Arroyo mismo ang upisyal nagdeklarar sadtong Agosto 13, 2003 sa malapad nga kagulangan nga ini bilang protektadong parke.

Pero subong, indi lang ginapahanugutan sang DENR ang SJTC nga liwat magtroso sa Samar, ginduga-

ngan pa sang 16 ka tuig kag tatlo ka bulan ang epektibidad sang TLA sini. Kon madayon, maabot tubtub 2021 ang lisensya sang SJTC nga magpang-utod kahoy, pangbawi kuno ini sa mga tuig nga gindumilian ang operasyon sini sa isla!

Pagawaskon sang pagpangtroso sang SJTC ang pila ka malahalon nga *watershed* (lugar nga ginahalin-an sag tubig sa mga suba) sa sulod sang SINP. Kon magguba ini, mame-ligro ang suplay sang tubig sang pumuluyo sang tatlo ka prubinsya. Dalaon man ini sang isa ka malapad nga proyekto pang-irigasyon sa Northern Samar nga nakasalig sa nasambit nga *watershed*. Ang proyekto nga ini ang ginalauman magasuplay sang tubig pang-irigasyon sa mga mabukid nga komunidad sa lugar.

Luwas sa ordinaryong pumuluyo sang Samar, mabaskog man nga na-

gapamatuk sa liwat nga pagpangtroso sang SJTC sa isla ang mga upisyal kag grupong simbahan sa isla, mga grupo nga nagatib-ong sa pag-amlig sa kapalibutan, mga upisyal sang tatlo ka apektadong prubinsya kag pati ang Regional Development Council sang Eastern Visayas.

Nagpahayag sang mabaskog nga pagpamatuk sanday Bishop Jose Palma sang Calbayog, Bishop Leonardo Medroso sang Borongan, Bishop Emmanuel Trance sang Catarman kag Bishop Emeritus Angel Hobayan sang Catarman. Luwas sa mga *pastoral letter* nga nagasaad sang pagpamatuk, 45 ka pari man halin sa 25 parokya ang nagapakamalaut sa SJTC paagi sa gintingub nga pahayag. Sa Tacloban City, ginkundenar sang Samahan han Gudti nga Paraguma han Sinirangan Bisayas (SAGUPA) ang baraghal nga maniobra ni Arroyo nga itanyag ang kagulangan sang isla bilang suhol kay Enrile. Sa maabot nga Disyembre 1, plano nila nga ilunsar ang isa ka *caravan* batuk pagpangtroso nga pagapartisipahan sang mga pumuluyo halin sa tatlo ka prubinsya. Ang Samar Island Biodiversity Foundation magalunsar man sang iban pa nga kapareho nga aksyong protesta.

Sa amo man, ginkundenar sang rebolusyonaryong hublag sa Samar ang mga maniobra nanday Arroyo kag Enrile nga magaguba indi lang sang kapalibutan sang Samar kundi sa kabuhi kag pangabuhian sang pumuluyong Samareno. Kabaliskaran sang mga programa sang reaksiyunaryong rehimen, ginatib-ong sang rebolusyonaryong hublag sa Samar ang hugot nga pagdumili sa dalagkuan nga pagpangtroso nga komersyal kag pang-eksport, nga amo ang negosyo sang SJTC. Ginapahanugutan lang ang limitado kag responsible nga pag-utod sang kahoy para sa mga lokal nga kinahanglanon, pareho sang pagtukod sang mga balay kag paghimo sang mga kaga-

Duguon ang rekord sang SJTC

Malaba kag duguon ang rekord sang SJTC sa Samar. Kilala ini sa malaparan nga pagpalaksam sang duta sang mga mangunguma. Halin dekada 1970 tuhtub 1989, wala pili sini nga ginakalbo ang kagulangan sa isla. Kilala man ini nga kahimbon sang diktaduryang Marcos sa pagpigog kag pagpang-abuso sa pumuluyo. Nagserbi nga pribadong hangaway ni Enrile, ministro sang depensa sadto ni Marcos, ang pwersa pangseguridad sang korporasyon. Naghimo ini sang madamu nga mga paglapas sa tawhanong-kinamatarung, lakip ang makangingidlis nga mga masaker sa Las Navas kag Maslog.

Masobra 40 katawo, lakip ang mga bata kag lapsag ang wala kaluoy nga ginpamatay sadtong Setyembre 15, 1981 sa Sag-od, Las Navas, Northern Samar sang isa ka 18-katawong grupo sang mga myembro sang Special Forces sang AFP nga ginhatagan-kahilwayan para magpakuno-kuno nga "Lost Command". Ginainsister sadto sang mga pumuluyo sang Sag-od nga nagatrabaho sa SJTC ang nagakaigo nga sweldo kag makatawo nga pagtrato.

Ang grupo nga nagmasaker sadto sa taga-Sag-od gintukod ni Enrile sadto pa nga 1973 bilang espesyal nga kontra-rebolusyonaryong pwersa sa idalum sang pagpamuno ni Col. Carlos Lademora. Ginkopya ang konsepto nga ini sa mga pareho nga "Lost Command" nga gintukod sang mga Special Forces sang US Armed Forces sa Vietnam sadtong panahon sang gera didto. Gingamit ni Enrile ang "Lost Command" ni Lademora para proteksyunan ang kaugalingon nga interes, salakayon ang BHB kag MNLF kag baseng masa sini kag magsabwag sang kakugmat sa Mindanao kag Samar.

Sadtong 1982 naman, masobra 10 mangunguma ang pinatay sang mga *goons* ni Enrile sa Sityo Tamay, Barangay Karayakay, Maslog, Eastern Samar. Ginlubong sila nga buhi sa isa ka daku nga kutkut nga tambakan sang troso. Gin-itan ni Enrile ang nasambit nga mga mangunguma bangud aktibo sila nga nagapartisipar sa paghulag kontra sa SJTC. Ginkundenar nila ang pagkadula sang ila pangabuhian bangud sa pagpangtroso (utod kahoy) sang SJTC kag pagdumili sa ila nga magsulod sa kagulangan para mangita pangabuhian.

Lampas duha ka dekada na ang nakaligad pero tuhtub subong wala pa masilutan ang kriminal nga SJTC kag ang yara sa pinakapunta sini nga si Sen. Juan Ponce Enrile. Wala ni isa sa mga *goons* sang koprosyon ang nasilutan. Wala sang nabaton nga bulig ukon ano man nga indemnipikasyon ang mga biktima kag mga pamilya nila.

AB

mitan pangbalay. Kadungan sini, ginatib-ong sang rebolusyonaryong hublag ang pagpasulong sang malaparan nga edukasyon kag kahublagang masa para sa pag-amlig sang kagulangan, reformation kag pagpauswag sang mga alternatibong pangabuhian agud pataason ang kahimtangan pang-ekonomya sang pumuluyo nga nakasandig sa pagpangtroso.

Nakahanda ang rebolusyonaryong kahublagan, upod ang pumu-

luyo sang Samar, nga himuon ang tanan agud pungan ang mga operasyon sang SJTC kag iban pa nga operasyon nga makahalalit sa kagulangan kag kabukiran sang isla. Amot diri sang Bag-ong Hangaway sang Banwa amo ang pagkumpiska sa kagamitan sang sin-o man maghimo sang ilegal kag dalagkuan nga komersyal nga pagpang-utod kahoy kag pagpat-ud nga indi na nila liwat mapanginpuslan ang mga ini.

AB

Gaway ni Palparan, ginsipa sa Northern Samar

Ginpahalin si Brig. En. Jovito Palparan bilang hepe sang 8th ID nga nakabase sa Eastern Visayas (EV) sadtong Septyembre bangud sa wala-tuo nga pagprotesta batuk sa mabaskog nga militarisasyon sa idalum sang iya pagpamuno. Pero sang madula si General Palparan, nabilin didto ang masupog niya nga gaway pareho ni Lt. Col. Manuelito Usi, hepe sang 63rd IB nga nakabase sa Barangay Opong, Catubig, Northern Samar.

Si Usi isa man nga upisyal militar nga ginasuka sang pumuluyo sa Northern Samar bangud sa kadamuon sang mga paglapas sa tawhanong-kinamatarung nga ginhimo niya kag iya mga tinawo. Isa sa labing ulihi nga abuso nga ginhimo ni Usi amo ang pagpatay sa isa ka katapu sang partido Anak ng Bayan nga nagahingalan kay Jolito Tabino. Si Tabino, 26, ginkidnap sadtong Septyembre 2 sa Barangay Bagacay, Palapag. Nakita na lang sang mga residente sang kaingod nga Barangay Osmena ang iya bangkay sadtong Septyembre 10 nga may nabilin pa nga plastik nga nakahigot sa liog kag mada-mu nga mga pilas sa lawas-pati-maan nga tinortyur anay siya bag-o pinatay.

Pagkatapos sang insidente nga ini ginpalapta pa ni Usi paagi sa iya simanal nga programa sa isa ka lokal istasyon sang radyo sa Catarman nga mga Pulang hangaway kuno ang pumatay kay tabino, bisan nahibal-an katama sang taga-Bagacay nga militar ang nagkuot sa iya. Pero ano man nga pag-imbento ni Usi indi gihapon mapatihan sang mga taga-Northern Samar bangud bistado na nila ang mga salamangka sang berdugong he-

pe sang 63rd IB. Bag-o ini, isa pa nga makasiligni nga krimen nga ginhimo sang 63rd IB sa pagpamuno ni Usi ang pag-istraping sa balay sang pamilya Conge sa Barangay Uno, Catubig, Northern Samar sadtong Agosto 2004 nga ginkamatay sang apat ka bulan nga nagabusong nga si Mely Conge kag malubha nga ginkapilas sang iya bana kag Conge, ang nagpamatuod nga mga elemento sang CAGU kag 63rd IB ang may kahimuan sini. Pero pareho man gihapon sa nakaugalian ni Usi, ginsinggitan naman niya nga BHB kuno ang responsable sa masaker. Tuhtub subong wala pa gihapon sang hustisya nga nag-agum ang pamilya Conge.

Marka gihapon sang hayagan nga wala-respeto sang 63rd IB sa

pumuluyo, ginhukmungan nila ang mga *barangay hall*, *day care center*, mga kapilya sa mga baw-ing nga barangay sang Bobon kag Catarman kag ginpinturahan pa sang *camouflage* ang mga bilding nga ini.

Pero di lang mga ordinaryong sibilyan ang ginabiktima nila. Pati mga lokal nga upisyal sang Northern Samar nga ginadudahan nagasuporta sa rebolusyonaryong hublag ginaipit, pareho nanday Ferdinand Avila sang San isidro, Nicolas Porog sang Victoria, Laureana Suan sang Allen, Linda Cinco sang Lope de Vega kag Francisco Rosales sang Catarman. Luwas pa sila sa mga tawong simbahan, propesor kag tagamidya nga ginaharas man sang 63rd IB.

Bangud sa mabaskog nga pagkunderang sang mga taga-Northern Samar sa mga ginasuka nga ginahimo ni Usi kag iban pa nga upisyal kag tinawo sa idalum sang iya pagpamuno, napilitan ang AFP nga kason nga kumander sang 63rd IB sining Nobyembre.

AB

Bilangguan sa India, sinalakay ng hukbong bayan

SINALAKAY ng 1,000 hangaway sang People's Liberation Guerrilla Army (PLGA) sang India ang isa ka bilangguan sa banwa sang Jehanabad sa estado sang Bihar sining Nobyembre 13. Ginhilway nila ang maabot sa 400 nga nakahunong nga rebolusyonaryo, aktibista kag iban pa nga nagasuporta sa rebolusyonaryong kahublagan sa India. Ang PLGA rebolusyonaryo nga armadong hangaway nga nakapaidalum sa Communist Party of India (Maoist) ukon CPI (M). Natukod ang Communist Center (India) sadtong Septyembre 21, 2004.

Ang mga gerilya sang PLGA may mabaskog nga baseng masa sa pila ka estado sang India, lakip ang Bihar, Andhra Pradesh, Maharasatra, Orissa kag Chattisgarh kon sa diin mapagsik ang kahublagang mangunguma halin pa sadtong 1970. Sadtong nagligad nga simana, ginreyd man sang mga 300 gerilya ang isa ka eskwelahan sang pulisya sa estado sang Jharkhand. Lima ka kadete sang pulisya ang napatay sa pagsalakay nga ini.

500,000 mamumugon, nagprotesta sa Australia

HALOS nauntat ang mga negosyo sa mga mayor nga syudad sang Australia sadtong Nobyembre 15 sang maglunsar sang mga martsa-rali ang ila mga mamumugon. Malab-ot sa 500,000 mamumugon nga Australian ang dumagsa sa karsadahon sa 300 nga koordinadong paghulag agud pamatukan ang mga kontra-mamumugon nga "reporma sa pagtrabaho" nga ginpasar nga layi sang gubyrno ni Prime Minister John Howard. Ang paghulag nga ini ang ginabilang nga pinakadaku nga paghulag sang mga mamumugon sa kasaysayan sang kahublagan sa pagtrabaho sa Australia. Ginasuportahan ang malapad nga paghulag sang matag-as nga upisyal sang anum ka estado sang Australia.

Sa sentro sang mga "reporma" ni Howard ang pag-atake sa organisadong mamumugon kag ila mga unyon. Ginaduso ni Howard ang "desentralisasyon sang mga negosyo nga industriyal" agud ipahigad ang mataas nga lebel sang kolektibo nga pagpakignegosasyon sang mga mamumugon kag ila mga unyon. Pagapunggan sini ang pagtingub sang mga unyon sa industriyal kag pungsodnon nga pederasyon kag igalimita sa mga indibidwal nga mamumugon ukon lapta-lapta nga mga unyon ang pagpakignegosyon. Sa sini, mas madali pwersahon sang mga kapitalista ang lapta-lapta nga organisasyon sa kada planta. Pagawaskon sini ang mga unyon kag idingot sa obreros ang kinamatarung nila sa pag-organisa sang kaugalingon kag kolektibong pagpakignegosasyon.

Ginaduso man ni Howard ang pagligalisa sa kontraktwalisasyon sa pagtrabaho kag paghatag sang dugang nga gahum sa mga negosyante nga magpahalín sang mga mamumugon. Suno sa obreros, lapas ini sa ila mga kinamatarung kag seguridad sa trabaho kag dugang lamang palalaon sini ang daan na nga malaut nga kundisyon sa pagtrabaho.

Blokeyo sang US sa Cuba, ginbasura sang UN

LIWAT ginbotohan sa United Nations General Assembly sadtong Nobyembre 9 nga kundenahon kag ipanawagan ang pagtapos sa 40 anyos nga pang-ekonomya, komersyal kag pinansyal nga embargo ukon blokeyo sang US batuk sa Cuba. Nagboto ang halos tanan nga mga myembro nga tapuson ang blokeyo nga nangin daku nga sangkap sa kabudlayan nga ginaantos sang Cuba. Nagalab-ot sa 182 pungsod ang bumuto para sa pagkuha sang blokeyo, samtang apat-ang US, Israel, Palau kag Marshall Islands-ang nagboto para ipabilin ini.

Sa idalum sang blokeyo nga ginumpisahan sang US sadto pang Oktubre 1960, ginpalapad sadtong 1962 kag nagapadayon pa ginpalapad sa mga masunod nga tuig, ginadumilian sang US ang pagnegosyo, pagpangapital kag ano man nga pangpinansya nga transaksyon ang mga kumpanya kag pumuluyo sang US sa Cuba.

Sadtong Oktubre 2003, nagmandu si George Bush, presidente sang US, sang mga dugang nga pagkontrol kag mga polisiya nga mapiguson batuk sa Cuba. Lakip diri ang dugang nga pag-istrikto sa pagbyahe sa Cuba, pagdumili sa pagpadala sang mga remitans sang pumuluyo sang Cuba nga didto sa US kag ginpasingki nga kampanya sa pagpanamad sa gubyrno ni Castro. Ginatantya sang gubyrno sang Cuba nga masobra \$70 bilyones ang nadula sa ila bangud sa blokeyo, lakip ang kawad-on sang kita sa eksport, dugang nga gastos sa importasyon, pagpugong sa pag-uswag sang ekonomya sang Cuba kag iban pa na kahalitan sa pumuluyo.

Mainit nga gintamyaw ni Presidente Fidel Castro kag sang pumuluyo sang Cuba ang suporta sa ila sang UN General Assembly kag ang pagpamatuk sini sa malawig nga kasaysayan sang pagpamigos kag pagpaantos sang imperyalistang US sa ila pungsod. Gina-insister sang mga upisyal sang Cuba nga ang blokeyo isa ka mapintas nga polisiya nga wala ginasuportahan sang pumuluyo sa sulod kag guwa sang US. **AB**

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XXXVI No. 21
Nobyembre 7, 2005
www.philippinerevolution.org

Editoryal

Pamatukan ang pagpamigos ni Arroyo sa midya

Puspusan ang pagsisikap ni Gloria Arroyo na kontrolin ang lahat ng instrumento ng estado upang epektibong magamit ang mga ito sa pandarahas at pagpapasunod sa mamamayan at pagpapanatili sa sarili sa pwesto. Kasabay nito, naglunsad siya ng engrandeng kampanya ng panlilingang upang bigyang-katwiran ang kanyang pananatili sa poder at lumikha ng larawan ng pag-unlad. Puspusan din ang kanyang mga pagsisikap upang pagmukhaing demonyo ang lahat ng pwersa at sektor na lumalaban sa kanyang paghahari at bigyang-matwid ang paggamit ng karahasan laban sa kanila. Para rito, ginawa ni Arroyo ang lahat—panloloko, pamba-braso, panunuhol at pagbabanta—upang kontrolin at impluwensyahan ang masmidya at tiyakin na ang impormasyon na dadaloy mula rito ay yaon lamang makabubuti sa kanya.

Gayunpaman, ilang ulit nang nabigo si Arroyo na kumbinsihin ang maraming reporter, brodkaster at kolumnista na magsilbi sa kanyang mapanlinlang na kampanya

ng pagpapaganda o pagtatago ng mga impormasyon at balitang “dumudungis” sa kanyang paghahari. Sa kabila ng mga pagbabanta ni

Arroyo, patuloy ang masmidya, laluna ang mga impluwensyado ng oposisyon, gayundin ang karaniwang mga reporter at brodkaster,

Mga tampok sa isyu nga ini...

**9 na suldado patay,
20 pilason sa ambus sg
BHB sa Iloilo**

PAHINA 4

**Mga ebidensya batuk
kay Arroyo, ginpresen-
tar sa CCTA**

PAHINA 5

**Enrile, liwat manghalit
sa Samar**

PAHINA 11

Mga instruksyon sa paglilimbag

1. Ang **sinundang pahina**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapusyaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Idinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.

2. Pag-*print* sa istensil:

- a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
- b) Alisin ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
- k) I-click ang **Properties**
- d) I-click ang **Advanced**
- e) Tiyaking naka-set sa **100%** ang **Scaling**
- d) Ituloy ang pag-*print*

3. Hinihikayat ang mga kasama na ipaabot sa patnugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa *angbayan@yahoo.com*